



בחינת הגמר במסלול העיוני 12497

בחינת הגמר במסלול העיוני מסכמת את הידע ההיסטורי והמתודולוגי שצברתם במהלך לימודיכם בתוכנית. עיקרה קריאת מחקרים מרכזיים וניתוחם, קשירתם לנושאים שלמדתם בתוכנית, ושיחת סיכום בת 45 דקות עד שעה בקמפוס האו"פ ברעננה עם שני חברי סגל התוכנית.

יש לבחור 3 (שלושה) פריטי קריאה מאלה המופיעים בעמ' 2-3 להלן – פריט אחד לפחות מהחלק הכללי ואחד לפחות מהחלק התחומי; פריט אחד מהשלושה יהיה באנגלית.

הכינו תשובות לשאלות המנחות המופיעות בעמ' 3 להלן.

בשיחה המסכמת תדונו בפריטים שקראתם על בסיס התשובות שהכנתם. תוכלו להביא לפגישה תשובות שכתבתם, והכינו ציטוטים קצרים להוכחת דבריכם. הדיון יתקיים בעל פה.

ניתן להירשם לאחר סיום בהצלחה:

קורסי החובה "גישות בחקר ההיסטוריה" א ו-ב ([12400](#) ו-[12401](#))
קורסי החובה המתודולוגי
7 קורסי בחירה לפחות
2 העבודות הסמינריוניות

הירשמו בתקופת ההרשמה לסמסטר בו תרצו לקיים את השיחה, ועדכנו את צוות התוכנית:

History_department@openu.ac.il

מועד י המפגש ים יימסרו לאחר תום תקופת ההרשמה לסמסטר.

את רשימת הפריטים שבחרתם שלחו בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מחודש לפני מועד המפגש:

History_department@openu.ac.il

לאחר הפגישה ייקבע ציון הבחינה על ידי חברי הסגל שנכחו במפגש.

בברכת הצלחה,

צוות התוכנית



פריטי הקריאה לחלק הכללי:

בלוך, מארק, אפולוגיה על ההיסטוריה או מקצועו של ההיסטוריון, תרגום: צביה זמירי, מוסד ביאליק 2002 (1949).

אנדרסון, בנדיקט, קהילות מדומיינות: הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה, תרגום: דן דאור, האוניברסיטה הפתוחה, תל-אביב 1999 (1983).

Elias, Norbert, *The Civilizing Process: Sociological and Psychogenetic Investigations*, Blackwell, Oxford UK, 2000 (1939).

McNeill, William 1991. *The Rise of the West: A History of the Human Community*, University of Chicago Press, Chicago (1963).

Wiesner-Hanks, Merry E., *Gender in History*, Blackwell, Malden Mass 2011 (2001).

פריטי הקריאה לחלק התחומי:

היסטוריה רב-תרבותית:

ארנדט, חנה, יסודות הטוטליטריות, תרגום: עדית זרטל, הקיבוץ המאוחד, בני ברק 2010 (1973).
מילר, פרגוס, הרפובליקה הרומית בראי ההגות המדינית, תרגום: עלית קרפ, ירושלים 2012.
שטרנהל, זאב, אנטי נאורות: מהמאה ה-18 עד המלחמה הקרה, תרגום: רפי קינן, תל-אביב 2016.

Geary, Patrick. *The Myth of Nations: The Medieval Origins of Europe*, Princeton University Press, New Jersey 2001.

Israel, Jonathan, *A Revolution of the Mind: Radical Enlightenment and the Intellectual Origins of Modern Democracy*, Princeton University Press, New Jersey 2011.

היסטוריה של עם ישראל:

כהן, מרק ר', בצל הסהר והצלב: היהודים בימי הביניים, תרגום: מיכל סלע, חיפה 2001 (1994).
רפורט-אלברט, עדה, חסידים ושבטאים, אנשים ונשים, ירושלים 2014.
שפירא, אניטה, חרב היונה: הציונות והכוח 1881-1948, עם עובד, תל אביב 1992.

Himmelfarb, Martha, *The Apocalypse: A Brief History*, Wiley-Blackwell, New Jersey 2010.

Moss, Kenneth, *Jewish Renaissance in the Russian Revolution*, Harvard University Press, Cambridge Mass. 2009.

Zerubavel, Yael. *Recovered Roots: Collective Memory and the Making of Israeli National Tradition*, University of Chicago Press, 1997.



היסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה:

גירץ, קליפורד, **עיונים באסלאם: התפתחות דתית במרוקו ובאינדונזיה**, תרגום: נעם רחמילביץ', רסלינג, תל אביב 2007 (1968).

חוראני, אלברט, **היסטוריה של העמים הערביים**, תרגום: דן סגיר, דביר, תל אביב 1996 (1991).
סעיד, אדוארד, **אורינטליזם**, תרגום: עתליה זילבר, עם עובד, תל אביב 2000 (1978).

Ahmed, Leila. *Women and Gender in Islam: Historical Roots of a Modern Debate*, Yale University Press, 1992.

Gelvin, James L., *The Modern Middle East: A History*, New York: Oxford University Press, 2020.

Green, Nile. *Global Islam*, New York: Oxford University Press, 2020.

שאלות מנחות, לכל פריט בנפרד:

1. **מיהו/י כותב/ת המחקר? מהו תחום מחקרו/ה?**
מהי / מהן הגישות ההיסטוריוגרפיות שבאמצעותן הוא / היא חוקרים (היסטוריה אינטלקטואלית, חברתית, וכד'?) מהם ההקשרים ההיסטוריים של כתיבת המחקר?
2. **מהן הטענות המרכזיות שמעלה הכותב/ת במחקר?**
3. **על מה מבססת הכותב/ת את טענותיו/ה?**
התייחסו הן למקורות והן לשיטות המחקר והגישות בהן נוקטת הכותב/ת.
4. **מהו ייחודו של המחקר?**
האם הנושא נחקר בעבר? האם מקורותיו, היקפו ושיטותיו ייחודיים? כיצד מגדירה הכותב/ת את גבולות התחום הנחקר? ומהי תרומת החיבור לתחום ההיסטורי הנחקר?
5. **הצגת דעה אישית ומנומקת על המחקר.**
האם הטענות משכנעות? האם המסקנות מבוססות? האם שיטת המחקר מהימנה? מהן נקודות החוזק של המחקר ומהן נקודות התורפה שלו?
6. **קשרו בין טענות המחקר לתכני הקורסים** שלמדתם; הביאו דוגמאות מהנושאים שלמדתם במרוצת לימודיכם בתוכנית.

* **צטטו קטעים קצרים** (בלבד) מן הפריט כדי להדגים את טענותיכם.

* **דיון אקדמי מעמיק מתייחס גם לקשיים וללבטים**. כך, כחלק מן התהליך, אם ישנם קשיים ולבטים (כהגדרת דיסציפלינה, ייחוד חיבור וכדומה) – שקפו זאת בתשובתיכם.

בהצלחה! צוות התוכנית